

20 • 2023

RAZISKOVALNE POSTAJE ZRC SAZU V NOVI GORICI

KAZALO VSEBINE

Ravnikarjevo leto v Ravnikarjevem mestu	1
BRANKO MARUŠIČ Solkan, korenika Nove Gorice, ali » <i>Pojdimo v Solkan po pamet</i> « (Novice, 31. 1. 1872)	3
NEVA MAKUC Gorica in njena okolica kot Czörnigova »avstrijska Nica«	11
BRANKO MARUŠIČ O predlogih za urejanje zdravstvenih in zdravniških razmer v porajajoči se »novi Gorici«	16
PETRA TESTEN KOREN Razmislek o biografskem odtisu Edvarda Ravnikarja (1907–1993) v povezavi z Novo Gorico	21
PETRA KOLENC » <i>Se mi ne dopade</i> « ali kako je Mačkova politika diskvalificirala Ravnikarjev povojni urbanizem Nove Gorice	25
URBAN MAKORIČ Mirko Ličen in rubrika [goriški] Prepih v časopisu <i>Nova Gorica</i> med letoma 1947 in 1953	33
ŠPELA LEDINEK LOZEJ Nova Gorica – med disonantno dediščino in brezmejnostjo	39
KATARINA ŠRIMPF VENDRAMIN Drobcji o plesnih zabavah na Goriškem v 50. in 60. letih 20. stoletja	51
JASNA FAKIN BAJEC Stara rokodelska in tehnična znanja iz Vipavske doline med pozabo in vnovično uporabo	59
DANILO ZULJAN KUMAR Govor vasi Lokve na Trnovski planoti	71
V spomin na Miloša Fona Miha Kosovel	77
K bibliografiji zgodovinarja dr. Miloša Fona Petra Kolenc	78
Poročilo o delu sodelavk in sodelavcev ZRC SAZU, Raziskovalne postaje v Novi Gorici, od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023	83

Fotografija na naslovnici: Edvard Ravnikar: izsek coninga Nove Gorice, okoli 1949 (Arhiv MAO).

©2023, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Nova Gorica

OJS: <https://ojs.zrc-sazu.si/izvestje>

Izvršna urednica: dr. Petra Kolenc

Uredniški odbor: doc. dr. Jasna Fakin Bajec,
dr. Petra Kolenc, doc. dr. Špela Ledinek Lozej,
dr. Neva Makuc, prof. dr. Branko Marušič,
dr. Katarina Šrimpf Vendramin,
dr. Petra Testen Koren,
izr. prof. dr. Danila Zuljan Kumar

Jezikovni pregled: Anja Mugerli

Prevod izvlečkov: Neva Makuc

Oblikovna zasnova in prelom: Darko Turk

Izdajatelj: Raziskovalna postaja ZRC SAZU Nova Gorica

Založnik: Založba ZRC, ZRC SAZU

Tisk: Birografika Bori

Naklada: 400 izvodov

Naslov uredništva:

Raziskovalna postaja ZRC SAZU Nova Gorica,
Delpinova ulica 12, 5000 Nova Gorica
Tel.: 05 335 73 26

Naročila: Založba ZRC, ZRC SAZU, Novi trg 2,
p. p. 306, 1001 Ljubljana

Mirko Ličen in rubrika [goriški] *Prepih* v časopisu *Nova Gorica* med letoma 1947 in 1953

URBAN MAKORIČ | univ. dipl. zgodovinar

✉ urban.makoric@gmail.com

Izvleček: Namen članka je predstaviti življenje in delo fotoreporterja, urednika, kulturnega delavca, izseljenca, etnografa in pisatelja humorističnih dovtipov Mirka Lična – *Prepiha* na podlagi njegovega arhivskega fonda in rubrike *Goriški prepih*, ki je izhajala v časopisu *Nova Gorica*, predniku *Primorskih novic*, med letoma 1947 in 1953.

Ključne besede: Nova Gorica, zgodovina, časopisje, biografija, Mirko Ličen.

Mirko Ličen e la rubrica *Prepih* [goriziano] del giornale *Nova Gorica* tra il 1947 e il 1953

Riassunto: Lo scopo dell'articolo è quello di presentare la vita e l'opera di Marko Ličen, chiamato *Prepih*. Fu fotoreporter, editore, operatore culturale, emigrato, etnografo e anche scrittore di brani umoristici. Il contributo è basato su materiale d'archivio e sulla rubrica *Goriški Prepih*, pubblicata sul giornale *Nova Gorica* (1947–1953), predecessore del giornale *Primorske novice*.

Parole chiave: Nova Gorica, storia, giornali, biografia, Mirko Ličen.

Uvod

Od ustanovitve Nove Gorice je minilo 76 let, in ker je mesto prejelo naziv Evropske prestolnice kulture¹ za leto 2025, se bom v tem članku posvetil njeni zgodovini s kulturno-biografske perspektive. Kot študijska primera sem izbral Mirka Lična in rubriko *Goriški prepih* v časopisu *Nova Gorica*,² ki je izhajal pod omenjenim imenom do leta 1953, in sicer prvotno v Solkanu in Postojni kot štirinajstdnevnik (Spletni vir 8). Kasneje so ga nadomestile *Primorske novice* (*Nova Gorica*,

26. 12. 1952). V pregledu časopisa sem se osredotočil na njegovo humoristično opredelitev težav zgodnjega obdobja Nove Gorice in takratnega političnega sistema v *Goriškem prepihu*. Kot rubrika je začel izhajati 10. decembra 1948 (*Nova Gorica*, 10. 12. 1948). Ta del časopisa je bil krajše oblike in je v večini primerov zasedal le kakšno četrtino strani. Vzdevek *Prepih* je Mirko Ličen dobil zaradi urejanja istoimenske rubrike *Goriški prepih*³ oz. *Prepih*. V *Novi Gorici* se je z njim prvič podpisal 31. oktobra 1952 (*Nova Gorica*, 31. 10. 1950). Po začetku objavljanja je ta razpre-

¹ Skupaj z Gorico.

² Originale hrani Časopisna zbirka Goriške knjižnice Franceta Bevka.

³ Dalje samo *Prepih*.

delek v časopisu prisoten skozi vse leto 1948, vendar odsoten v veliki večini števil letnika III (1949) in VI (1952); razlogov za pomanjkanje objav za leto 1949 ne najdem. Rubrika *Prepih* se je v tiskanem mediju objavljala vse do leta 1952, ko je časopis spremenil ime. Najdemo jo tudi v kasnejših *Primorskih novicah*, ki jih za potrebe članka nisem obravnaval, saj so od samih zametkov Nove Gorice preveč kronološko oddaljene.

Življenje in delo Mirka Lična

Mirko Ličen se je rodil 8. aprila 1907 v Oseku. Bil je otrok revne kmečke družine in imel je osem sorojencev, od katerih sta dva izgubila življenje že v rani mladosti. Starša sta bila dninarja; pri delu so jima pomagali vsi, ko so bili za kmečka opravila dovolj stari. Ličen se je v svojem avtobiografskem članku potožil nad bornostjo svojega otroštva. Posebej je izpostavil pomanjkanje kvalitetnih oblačil in lakoto; slednja je bila edina stvar na vsakdanjem meniju. Kar mu je bilo na voljo, so bili cikorija, ječmen, močnik in kislomleko ter pogača, ki je bila pečena pod pepelom. Kruh je bil redkost. Danes vsakdanje potrebščine, kot so jajca ali piščančje meso, so romali v prodajo. Na leto so vzredili prašička, ki je tehtal do 70 kg. Ta je moral zadoštovati za celotno devetčlansko družino za celo leto. To bi na člana Ličnovega gospodinjstva zneslo 7,7 kg mesa na leto.⁴ Od petega leta je moral skupaj z brati spati na seniku, ker v njihovi hiši ni bilo dovolj prostora za celotno družino (Ličen 1973: 212–213).

Leta 1916 se je moral skupaj z družino zaradi prve svetovne vojne odpraviti v begunstvo. Namestili so jih v Mirni Peči, kjer jih lokalno prebivalstvo ni prijazno sprejelo. Ozmerjali so jih z žaljivko »vlahi«. V tem času ga je zopet doletela lakota in celotna družina se je morala »postiti«. Med begunstvom

Mirko Ličen – Prepih v "vlogi" Abrahama (vir: Kulturno in turistično društvo Osek).

šolanja ni nadaljeval. Leta 1916 se je zaposlil kot pomočnik trgovca z lesom. Osnovno šolo je dokončal šele leta 1920, trgovsko šolo pa leta 1921. S koncem prve svetovne vojne se je vrnil na domačijo, od katere pa zaradi vojnega uničenja ni ostalo veliko. Skupaj z družino se je lotil obnove hiše. Kot pomočnik lesnega trgovca je delal do leta 1924, nato pa se je preselil v Ljubljano in tam nadaljeval kot vajenec pri zidarskem mojstru na Rimski cesti 17. Iz Ljubljane se je moral vrniti, ker je bil premlad, da bi sprejel jugoslovansko državljanstvo, kot imetnik italijanskega pa tam ni mogel ostati. Matere ni hotel zaprositi, da bi ga sprejela v njegovem imenu, saj bi jo fašistični režim začel preganjati (Ličen 1973: 213).

Novembra 1925 se je skupaj s še petimi Slovenci odpravil v Argentino. Vkrcal se je na ladjo Atlanta, ki ga je iz Trsta odpeljala v Buenos Aires. Živel je v majhnem stanovanju, ki

⁴ Glede na podatke Agencije Republike Slovenije za leto 2018 povprečni Slovenec letno zaužije 92,6 kg mesa (Spletni vir 6).

je obsegalo le 4 × 3 m; kuhinjo je delil s sosedo. Januarja 1926 se je vpisal v delavsko kulturno društvo Ljudski oder in se pridružil pevskega ter tamburaškemu zboru. Pri društvu je sodeloval tudi kot član različnih odborov. Postal je član Rdeče mednarodne pomoči in član slovenskega odbora Protifašistične zveze (PZ). Kasneje se je pridružil tudi Komunistični partiji Argentine (KPA) in ostal njen član do leta 1930. V tem času je sicer večinoma opravljal delo za Ljudski oder (LO). Ta je bil januarja 1931 razpuščen in Ličen je istega leta tudi prvič romal v zapor (Ličen 1973: 214–215).

V svojem času v Argentini je skozi trideseta leta sodeloval pri različnih slovenskih in delavskih organizacijah. Poleg LO, KPA in PZ je pomagal pri delovanju Slovenske prosvete, Edinosti ter DKD Iskre. Leta 1935 se je zaposlil kot gradbeni delovodja pri senatorju pokrajine Buenos Aires Garcia, ker je tako dobil zaščito pred policijo. Senator je bil namreč član takratne vladajoče klike pod vojaško vlado Augustina Pedra Justa (Spletni vir 7). Leta 1936 se je prijavil kot prostovoljec za Španijo, vendar za njegovo pot ni bilo denarja. Kasneje se je zaposlil pri podjetju Tungsteno Argentino in gradil stanovanja za rudarje. Organiziral je stavke med delavci zaradi zamujenih izplačil in nizkega življenjskega standarda zaposlenih (Ličen 1973: 215).

Junija 1946 se je vrnil v svojo rodno vas Osek, kjer je sodeloval pri prosvetnem društvu, pevskega zboru in dramskem krožku. Teden dni po vrnitvi, v začetku junija t. l., se je prijavil za delovanje pri Krajevnem ljudskem odboru (KLO) v Oseku in se zaposlil kot glavni delovodja. Skupaj s sodelavci je ustanovil zadrugo v Šempasu. V letu 1947 je bil premeščen na KLO Gorica, kjer je deloval kot funkcionar. Šest let kasneje je bil premeščen v uredništvo časopisa *Primorske novice*. Svojo uredniško službo je opravljal celo desetletje, do svoje upokojitve leta 1963. Po drugi svetovni vojni je deloval pri Slovenski

izseljenski matici (SIM) in bil član njenega glavnega odbora do leta 1969. Kasneje je postal njen častni član. Soustanovil je podružnico SIM v Novi Gorici, pri kateri je tudi tajnikoval (Ličen 1973: 215–216).

Kot osnova za raziskovanje biografije Mirka Lična – Prepiha mi je služil njegov avtobiografski članek v *Slovenskem [izseljenskem] koledarju* za leto 1973. Naslovljen je *Moji spomini na Argentino*, opisuje pa obdobje od njegovega otroštva vse do vrnitve v domače kraje in povojno Jugoslavijo. Njegovemu življenju so se v preteklosti posvetili tudi krajanji in Turistično-kulturno društvo Osek-Vitovlje, ki na spletu nudijo oris njegovega delovanja in življenja.⁵ V letu 2007 sta mu bili posvečeni dve razstavi. Prva je še danes v Galeriji Učilna kot del stalne razstave; pobudnik ob Ličnovi stoti obletnici je bil Dean Bovcon. Druga se je odvila v občinski avli Mestne občine Nova Gorica (MONG). Bila je del razstave, posvečene šestdesetletnici *Primorskih novic*. Razstavljene so bile nekatere izmed Ličnovih fotografij, ki jih je uredil slikar Franc Golob, hrani pa jih Goriški muzej.⁶ Leta 2023 so ob petdeseti obletnici njegove smrti odprli razstavo v Domu krajanov Osek. Obiskovalci so si lahko ogledali številne izmed njegovih fotografij, ki jih je posnel v svoji dolgi karieri fotoreporterja (Spletni vir 3) in ki zaobjemajo vse od lokalnih zabav in Goričanov do infrastrukture ter gradnje Nove Gorice.

Tudi same *Primorske novice*, pri katerih je Ličen deloval kot fotoreporter, urednik in dopisnik, so mu posvetile dva fizična zapisa. Prvi je bil objavljen leta 1967 ob Ličnovem šestdesetem jubileju, v katerem so se posebej posvetili njegovim vzgibom za pisanje dovtipov in opisu njegovega vedrega ter šegavega odnosa do življenja (*Primorske*

⁵ Krajevna skupnost Osek-Vitovlje (Spletni vir 1) in Kulturno-turistično društvo Osek (Spletni vir 2).

⁶ Prav tam.

novice, 8. 4. 1967). Drugi članek je bil objavljen ob njegovi smrti leta 1973 in je bil oblikovno stiliziran kot nekrolog (*Primorske novice*, 11. 5. 1973). Primere člankov o Ličnu najdemo tudi na spletni strani *Primorskih novic*, kjer so predvsem besedila o njegovi profesionalni poti in obeleženih dogodkih (Spletni vir 4). Ob njegovi smrti 4. aprila 1973 v Šempetru (Spletni vir 5)⁷ mu je krajši zapis posvetilo tudi *Delo* (*Delo*, 4. 5. 1973). Z letom 1983 je Mirko Ličen dobil tudi svoj odstavek v *Primorskem slovenskem biografskem leksikonu*. Posvetil mu ga je zgodovinar dr. Branko Marušič (prav tam), ki je osebnost Mirka Lična tudi prvi historiografsko zabeležil, čeprav je bil med prebivalci Goriške in v zahodnoslovenskem časopisu kot pomembna osebnost znan že prej.

Podatke o delu Mirka Lična najdemo tudi v njegovem fondu, ki ga hrani Pokrajinski arhiv v Novi Gorici. Arhivska zbirka nosi številko 1087 in vsebuje predvsem tipkopise. V škatli, ki obsega eno tehnično enoto, so poleg njih tudi filmski posnetki na celuloznih trakovih. Po mnenju dr. Tanje Martelanc, direktorice Pokrajinskega arhiva Nova Gorica, naj bi v tem primeru šlo za še ne razvite filme. Ker je tehnologija celuloznih filmov zaradi uporabe srebrnih soli (halidov) občutljiva na svetlobo, mi med raziskavo posnetki niso bili na voljo. Veliko zbirko Ličnovih fotografij hrani tudi Goriški muzej.

Poleg filmskih trakov v tehnični enoti najdemo tudi rokopise v maloštevilnih pismih in več beležkah. Ličen je poleg pisalnega stroja za svoje zapise in notice primarno uporabljal grafitni svinčnik. Ker je ta na večini strani že zbledel, ali pa so vtisi slabo vidni, je njegova pisava skorajda neberljiva. Da se sicer razbrati nekatere drobce, posamezne povedi, stavke in besede, ki pa mi pri pisanju tega besedila niso bili v pomoč. Beležke so

obsežne in skupaj obsegajo približno sto strani formata A5, ki bodo v primeru nadaljnje deterioracije izgubljene.

Tipkopisi, ki obsegajo največji del fonda, se dotikajo tematik, kot so sadjarstvo, osmrtnice, sodniški postopki na takratnem Goriškem, humoristični dovtipi, zbadljivke, lastne prigode z lokalnih zabav, etnografski zapisi, tehnološki razvoj Goriške regije, ljubezensko pismo Solkanke Slavice, na katero odgovora nisem našel, pa tudi lokalno gospodarstvo, delovanje Slovenske izseljenske Matice, opisi življenja slovenskih izseljencev v Argentini, dopisi službene in osebne narave. Na dopisu P. Logarju z dne 13. aprila 1955 se je podpisal z vzdevkom Prepih.⁸

Rubrika Prepih

Povojno obdobje na zahodu Ljudske Republike Slovenije prebivalcem Goriške ni prizanašalo s težavnim življenjem. Novogradnje, povojna obnova in strpno sledenje ideološkim smernicam tedanjega nacionalnega razvoja so pripomogle, da se je v takratnem časopisu *Nova Gorica* pojavila rubrika *Goriški prepih*. S pomočjo humorja, »vicev«, šal in komično-jeznih dopisov so »pisateljsko nadarjeni« prebivalci Goriške našli način, da se nad novo državno ureditvijo tudi pritožijo. Morda se bo bralcu kot meni samemu porodilo vprašanje o cenzuri teh kritik, čeprav so po svoji naravi zgolj šaljive. Čeprav so v nekaterih zapisih »krive« osebe omenjene poimensko, sem pri prebiranju na ducate rubrik opazil, da se to ni nikoli zgodilo v primeru takratne politične smetane. Poimensko so omenjene natakariče, železničarji, kmetje, vozniki⁹ in drugi, torej ljudje, ki so predstavljali nižjo socialno plast. V državi politično korektnega »palca« se med ljudmi lahko pojavi tudi avtocenzura; za prihodnje razisko-

⁷ Citirano po *Primorskem slovenskem biografskem leksikonu*, 9. snopič, Križnič–Martelanc, 1983, 287.

⁸ PANG, 1087, *Mirko Ličen*, Tehnična enota 1.

⁹ Narečno v časopisu »šoferji«, izvor nem. »der Chauffeur«.

valce bi bilo zanimivo opraviti študijo na podlagi ustne zgodovine z novinarji in uredniki medijev med totalitarizmom na Goriškem po drugi svetovni vojni. Da bi se ljudje lahko zbal takratne cenzure, so se zavedali tudi v uredništvu časopisa in bolj boječim ponudili nakup lasulj (*Nova Gorica*, 7. 1. 1948).

Med humornimi zapisi najdemo določene vzorce, ki se ponavljajo skozi večino šestletnega obstoja *Nove Gorice*. Gre predvsem za kritike menz, voznikov avtobusov, kmetov, gradnje združnih domov in podobnih dogodkov, ki pričajo o težavah ljudi povojnega obdobja. Centralno planski sistem socializma je bil kritiziran npr. v *Prepihu* z dne 10. decembra 1948, ko se je dopisnik pritožil, da nihče noče prevzeti dela natakarije iz Solkana, ker to ni v njihovem »referatu«¹⁰ (*Nova Gorica*, 10. 12. 1948). Dalje

najdemo zapis iz 17. decembra t. l., ki priča o »učinkoviti« porabi sredstev med novo centralno delitvijo surovin. V restavraciji v Solkanu naj bi namreč prej skuhali 48 obrokov, zdaj pa jih v istem loncu lahko naredijo kar 69 (*Nova Gorica*, 17. 12. 1948). Zgodba, ki prav tako priča o učinkovitosti takratne centralno planske delitve dela, prihaja iz Št. Vidca, kjer uprava za gradnjo združnega doma vabi ljudi na ogled temeljev stavbe, preden jih bo s prihodom zime zasula narava, za kar pa oni ne bodo odgovarjali (*Nova Gorica*, 17. 12. 1948). Poročila, ki jih je rubrika *Prepih* t. l. dobila iz Kojškega, Oseka in Črnič, poročajo, da so se na gradbišča združnih domov začeli priseljevati polži (*Nova Gorica*, 7. 1. 1948). Iz Črnič so takrat dobili tudi vesti, da krajanj nadvse ljubijo sonce in se bojijo, da bo združni dom na vas vrgel preveč sence (*Nova Gorica*, 18. 2. 1949) in pokvaril vzdušje, če bo dokončno zgrajen. V kontekstu gradnje *Nove Gorice* najdemo dopis iz leta 1950, in sicer

¹⁰ Sleng beseda za pogodbo.

Autobusna postaja Nova Gorica konec 50. let (foto: Mirko Ličen - Prepih).

o pomanjkanju finančnih sredstev za »frontovce«. Dopisnik se sprašuje, »kdo bo gradil Novo Gorico« (Nova Gorica, 13. 4. 1950). Zbadljivke so letele tudi na šoferje avtobusov, ki so se v odročnejših krajih prvič pojavili po drugi svetovni vojni. Dopisnik rubrike se je leta 1950 pritožil nad voznikom, češ da je avtobus venomer poln, vendar se spredaj pri vozniku vedno najde prost sedež za njegove simpatije, drugi pa morajo med vožnjo stati (Nova Gorica, 1. 12. 1950). Pred lepimi šoferji se niso uspele skriti niti štiri nameščenke takratne gozdne »manipulacije«. ¹¹ Vsak dan ob uradnih urah avtobusa so zapustile delovno mesto in tekle na avtobusno postajališče, kjer so z nasmehom pozdravile »svojega šoferja« Ladota (Nova Gorica, 18. 1. 1951).

Po marcu 1952 se narava rubrike *Prepilih* nekoliko spremeni. Ličen bralcem sporoča, naj še vedno vestno pošiljajo prispevke, vendar je pod njimi zdaj podpisan zgolj on. V prejšnjih izdajah časopisa so bili pod prispevki podpisani avtorji, seveda s kraticami, da se je njihova imena nekoliko prikriilo. Občutno se spremeni tudi oblika poslanih dopisov. Pred letom 1952 je bil poglobitveni žanr humor, zdaj pa se besedila pojavljajo v obliki pritožb. Med drugim je tudi opaziti, da se resnost novih kritik (delno) prenese s posameznikov na ustanove; v večini primerov gre za državne ustanove, ki jim je priključena »stalna« kritika [ne]delovanja združnih domov (Nova Gorica, 7. 3. 1952).

VIRI IN LITERATURA

Arhivski viri

PANG, 1087, Mirko Ličen, t. e. 1.

Časopisni viri:

Nova Gorica, 10. 12. 1948.

Nova Gorica, 17. 12. 1948.

Nova Gorica, 7. 1. 1948.

Nova Gorica, 13. 4. 1950.

Nova Gorica, 1. 12. 1950.

Nova Gorica, 18. 1. 1951.

Nova Gorica, 7. 3. 1952.

Nova Gorica, 31. 10. 1952.

Nova Gorica, 26. 12. 1952.

Primorske novice, 8. 4. 1967.

Primorske novice, 11. 5. 1973.

Delo, 4. 5. 1973.

Literatura:

Primorski slovenski biografski leksikon, 9. snopič, Križnič-Martelanc, 1983, 287.

Ličen, M. 1937: Moji spomini na Argentino. V: *Slovenski izseljenski koledar*, 212–216.

Spletni viri:

Spletni vir 1: <http://www.osek-vitovlje.si/kraj-in-ljudje/znane-osebnosti/mirko-licen-prepilih/> (dostop 11. 9. 2023).

Spletni vir 2: <http://drustvo-osek.org/joomla/index.php/novice-in-dogodki-mainmenu-48-48/kulturni-dogodki/68-mirko-lien-prepilih> (dostop 11. 9. 2023).

Spletni vir 3: <https://primorske.svet24.si/primorska/goriska/spomin-na-ikonicega-fotografamirka-licna-prepiha> (dostop 11. 9. 2023).

Spletni vir 4: <https://primorske.svet24.si/plus/70-let-nove-gorice/le-pazi-se-prepiha> (dostop 11. 9. 2023).

Spletni vir 5: <https://www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi921790/> (dostop 11. 9. 2023).

Spletni vir 6: <https://kazalci.arslo.gov.si/sl/content/potrosnja-hrane-proteini-zivalskega-izvora> (dostop 12. 9. 2023).

Spletni vir 7: <https://www.britannica.com/place/Argentina/The-conservative-restoration-and-the-Concordancia-1930-43> (dostop 14. 9. 2023).

Spletni vir 8: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/sikng/35365120#full>, dostop 13. 10. 2023.

Spletni vir 9: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/evropska-prestolnica-kulture-2025/> (dostop 24. 9. 2023).

¹¹ Zastarelo, slo. uprava.

Sodelavke in sodelavca ZRC SAZU, Raziskovalne postaje Nova Gorica:

znanstvene sodelavke:

doc. dr. Jasna Fakin Bajec – Inštitut za kulturne in spominske študije (tel. 05 335 73 25), vodja RP NG

doc. dr. Špela Ledinek Lozej – Inštitut za slovensko narodopisje (tel. 05 335 73 22)

izr. prof. dr. Danila Zuljan Kumar – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša (tel. 05 335 73 21),

dr. Neva Makuc – Zgodovinski inštitut Milka Kosa (tel. 05 335 73 24)

dr. Katarina Šrmpf Vendramin – Inštitut za slovensko narodopisje (tel. 05 335 73 20)

dr. Petra Testen Koren – Inštitut za kulturno zgodovino (tel. 05 335 73 23)

mlada raziskovalka:

Monika Marušič – Inštitut za muzikologijo (tel. 05 335 73 23)

višja strokovna sodelavka:

dr. Petra Kolenc – Zgodovinski inštitut Milka Kosa (tel. 05 335 73 26)

prof. dr. Branko Marušič, znanstveni svetnik v pokoju

Raziskovalna postaja ZRC SAZU Nova Gorica z arhivom in knjižnico dr. Henrika Tume:

Delpinova 12, 5000 Nova Gorica, tel.: 05 335 73 26

Spletna stran: <http://rpng.zrc-sazu.si>

Izvestje je del projekta Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa, ki ga sofinancira Mestna občina Nova Gorica.

Izvestje je del skupne naloge sodelavk in sodelavcev Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici z naslovom *Zahodna slovenska narodnostna meja v luči sprememb časa*, ki se osredotoča na zgodovinske raziskave v zahodnem slovenskem prostoru, njegovo bivanjsko kulturo, na razumevanje pojmov tradicija in kultura, na preučevanje zahodnih slovenskih narečij in jezikovnega stika ter raziskovanje socialnopolitične, ekonomske in trajnostne vloge dediščine v sodobnem, globalnem svetu. Izsledki raziskav, ki jih objavljamo v domačih in tujih strokovnih ter znanstvenih publikacijah, so lahko temelj inovativnega kulturnega in gospodarskega razvoja širšega goriškega prostora.

 Ravnkarjevo
leto
2023

ZRC SAZU
Založba

VSEBINA • Ravnkarjevo leto v Ravnkarjevem mestu • **BRANKO MARUŠIČ** Solkan, korenika Nove Gorice, ali »Pojdimo v Solkan po pamet« (Novice, 31. 1. 1872) • **NEVA MAKUC** Gorica in njena okolica kot Czörnigova »avstrijska Nica« • **BRANKO MARUŠIČ** O predlogih za urejanje zdravstvenih in zdravniških razmer v porajajoči se »novi Gorici« • **PETRA TESTEN KOREN** Razmislek o biografskem odtisu Edvarda Ravnkarja (1907–1993) v povezavi z Novo Gorico • **PETRA KOLENC** »Se mi ne dopade« ali kako je Mačkova politika diskvalificirala Ravnkarjev povojni urbanizem Nove Gorice • **URBAN MAKORIČ** Mirko Ličen in rubrika [goriški] Prepih v časopisu *Nova Gorica* med letoma 1947 in 1953 • **ŠPELA LEDINEK LOZEJ** Nova Gorica – med disonantno dediščino in brezmejnostjo • **KATARINA ŠRIMPF VENDRAMIN** Drobci o plesnih zabavah na Goriškem v 50. in 60. letih 20. stoletja • **JASNA FAKIN BAJEC** Stara rokodelska in tehnična znanja iz Vipavske doline med pozabo in vnovično uporabo • **DANILO ZULJAN KUMAR** Govor vasi Lokve na Trnovski planoti • V spomin na Miloša Fona • K bibliografiji zgodovinarja dr. Miloša Fona • **POROČILO O DELU SODELAVK IN SODELAVCEV ZRC SAZU**, Raziskovalne postaje v Novi Gorici, od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023